

Hur står sig kvaliteten vid
idéburna äldreboenden
jämfört med andra driftsformer?

Hur står sig kvaliteten vid idéburna äldreboenden, jämfört med äldreboenden i kommunal eller privat regi?

Vi har sammanställt de jämförande resultaten i en forskningsstudie från Göteborgs universitet som belyser den frågan.

Studien "*Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes*" (2021) är gjord av Rasmus Broms, Carl Dahlström och Marina Nistotskaya vid Institutet för forskning om korruption och samhällsstyrningens kvalitet, Göteborgs universitet.

I studien undersöker forskarna hur driftsformen påverkar vårdkvaliteten. De jämför kvalitetsdata för äldreboenden i fyra olika fristående driftsformer: idéburen regi, privatägda bolag, riskkapitalbolag och börsnoterade bolag. Motsvarande kvalitetsdata för kommunalt drivna äldreboenden presenteras, men analyseras inte djupare och diskuteras inte vidare i studien.

Kvalitetsindikatorerna och data är hämtade från Socialstyrelsens nationella enhets- och brukarundersökningar för särskilt boende för äldre under perioden 2012–2019.

Studien analyserar följande indikatorer: personaltäthet, tillgång till sjuksköterskor, omsorgspersonal med adekvat utbildning, aktuell genomförandeplan och brukarnöjdhet.

Övergripande resultat i studien

- Äldreboenden som drivs av idéburna aktörer hade sammantaget högst kvalitetsresultat på de undersökta kvalitetsparametrarna.
- Forskarna drar slutsatsen att kvaliteten vid äldreboenden i kommunal regi ligger mellan idéburna och privat drivna äldreboenden.*
- I en fördjupad analys** bland enbart fristående aktörer drar forskarna slutsatsen att idéburna äldreboenden har bättre kvalitetsresultat än äldreboenden som drivs av vinstdrivande företag.
- Idéburna äldreboenden hade högst personaltäthet, högst andel omsorgspersonal med adekvat utbildning och mest nöjda brukare. Idéburna äldreboenden hade vidare, tillsammans med äldreboenden i privatägd regi, bäst tillgång till sjuksköterskor.

På de följande sidorna presenterar vi först forskarnas resultat i den enklare analysen, där kommunernas egenregi också ingår, per kvalitetsindikator. Därefter visar vi resultaten från den fördjupade analysen, där äldreboenden i idéburen och olika former av privat regi jämförs.

* I en enkel analys (bivariat regressionsanalys, utan kontrollvariabler*) jämförs kvaliteten hos kommunala, idéburna och olika former av privat drivna äldreboenden. I den var personaltäthet den enda av kvalitetsparametrarna där kommunal regi tycks ha något högre resultat än de idéburna äldreboendena. Skillnaderna är statistiskt osäkra.

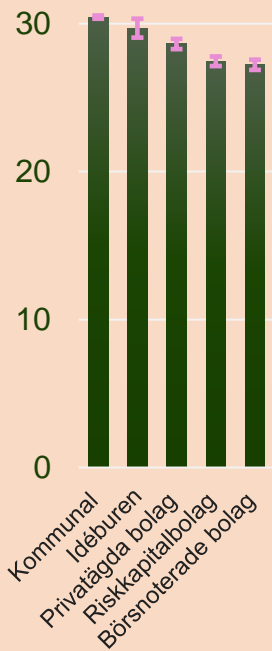
** resultaten har kontrollerats för kommunens befolkningsstorlek, medelinkomst, andel av befolkningen som är över 80, andel av befolkningen som är över 65, om kommunen har implementerat LOV i äldreomsorgen samt för andelen av äldreboendena som drivs privat. Vidare kontrollerades för typ av boende (allmänt, demensboende, servicelägenheter, korttidsboende), för boendets storlek och om boendet drivs på entreprenad.

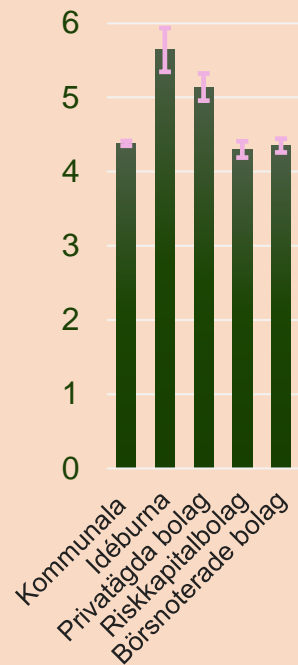
Resultat i kvalitetsjämförelse av äldreboenden 2012-2019

(enklare analys utan kontrollvariabler)

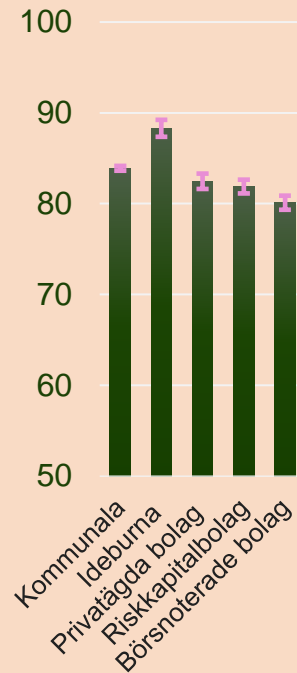
Personaltäthet

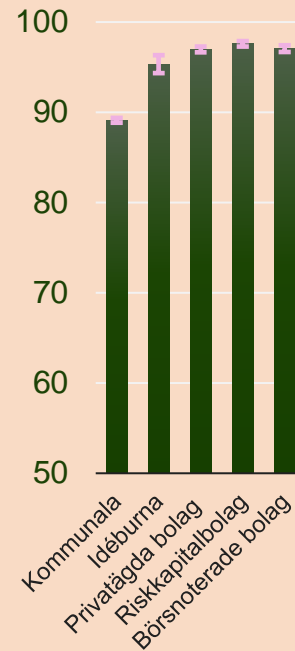
Tillgång till sjuksköterskor

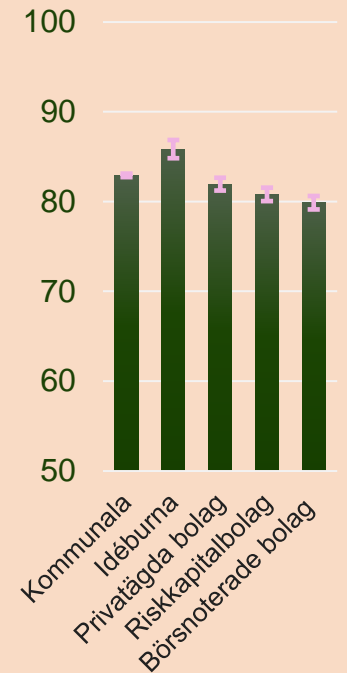
Omsorgspersonal med adekvat utbildning

Aktuell genomförandeplan

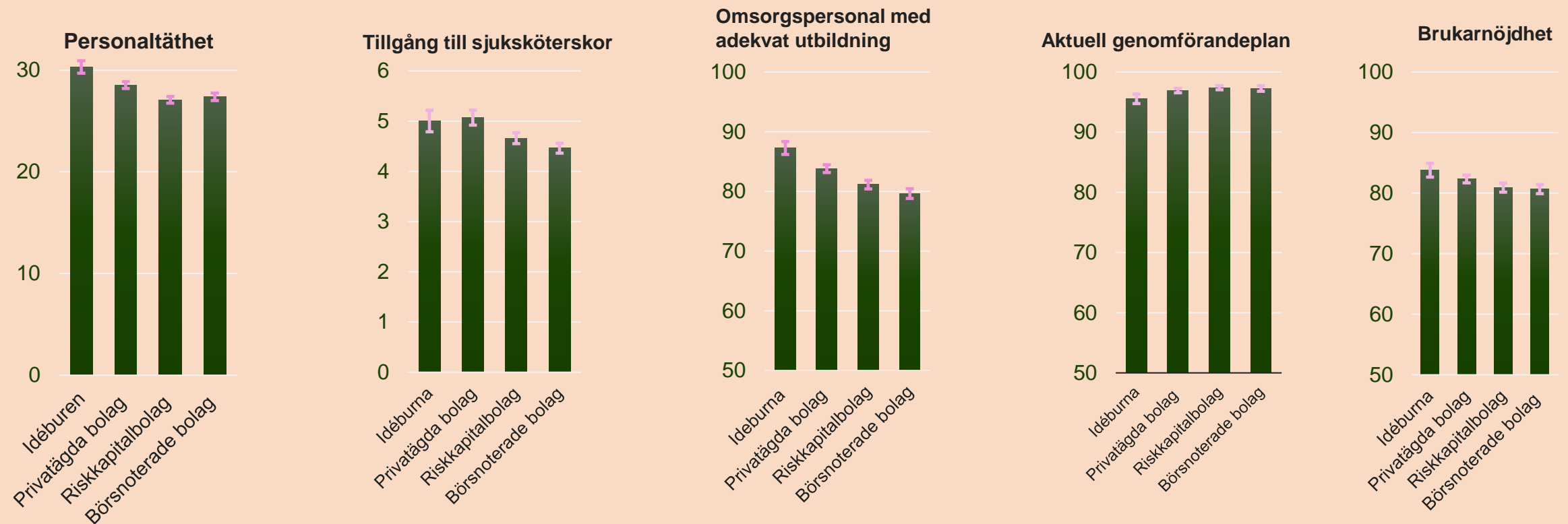

Brukarnöjdhet

Resultat i kvalitetsjämförelse av äldreboenden 2012-2019

(fördjupad analys med kontrollvariabler)

Resultat i den enklare kvalitetsjämförelsen

Analysen innehåller inga ytterligare kontrollvariabler.

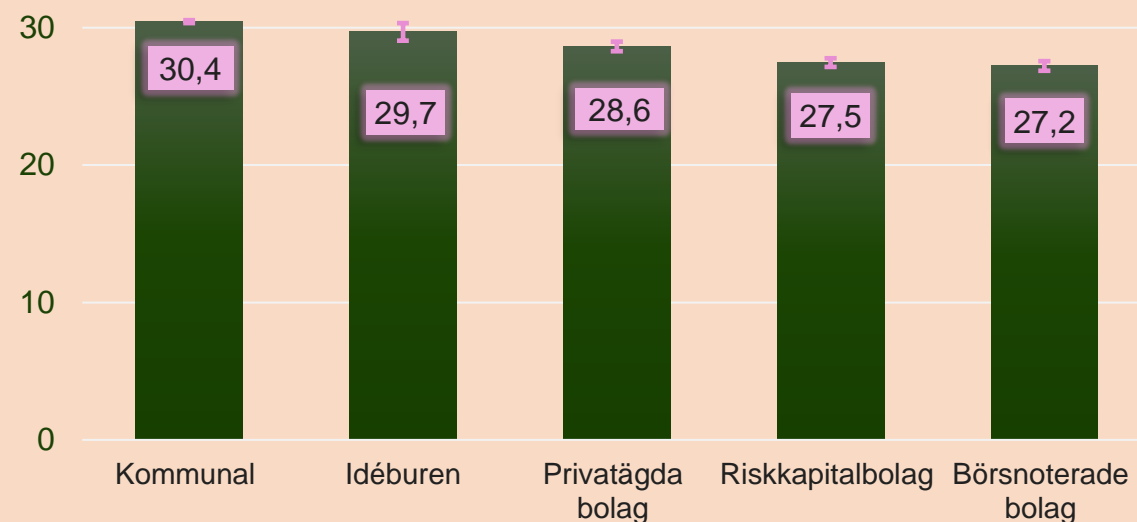
Även äldreboenden i kommunal regi ingår i jämförelsen.

Personaltäthet

(enkel analys utan ytterligare kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört personaltätheten vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Personaltätheten redovisas i form av antal omsorgspersonal på särskilda boenden i förhållande till antal bostäder.
- Personaltätheten tycks vara något högre vid kommunalt drivna äldreboenden än vid äldreboenden i idéburen regi.*
- Personaltätheten vid äldreboenden i idéburen regi var högre än hos alla de tre olika privata aktörerna i äldreomsorgen.

* Skillnaderna är små mellan kommunal och idéburen regi. Notera det större konfidensintervallet för idéburna äldreboenden.

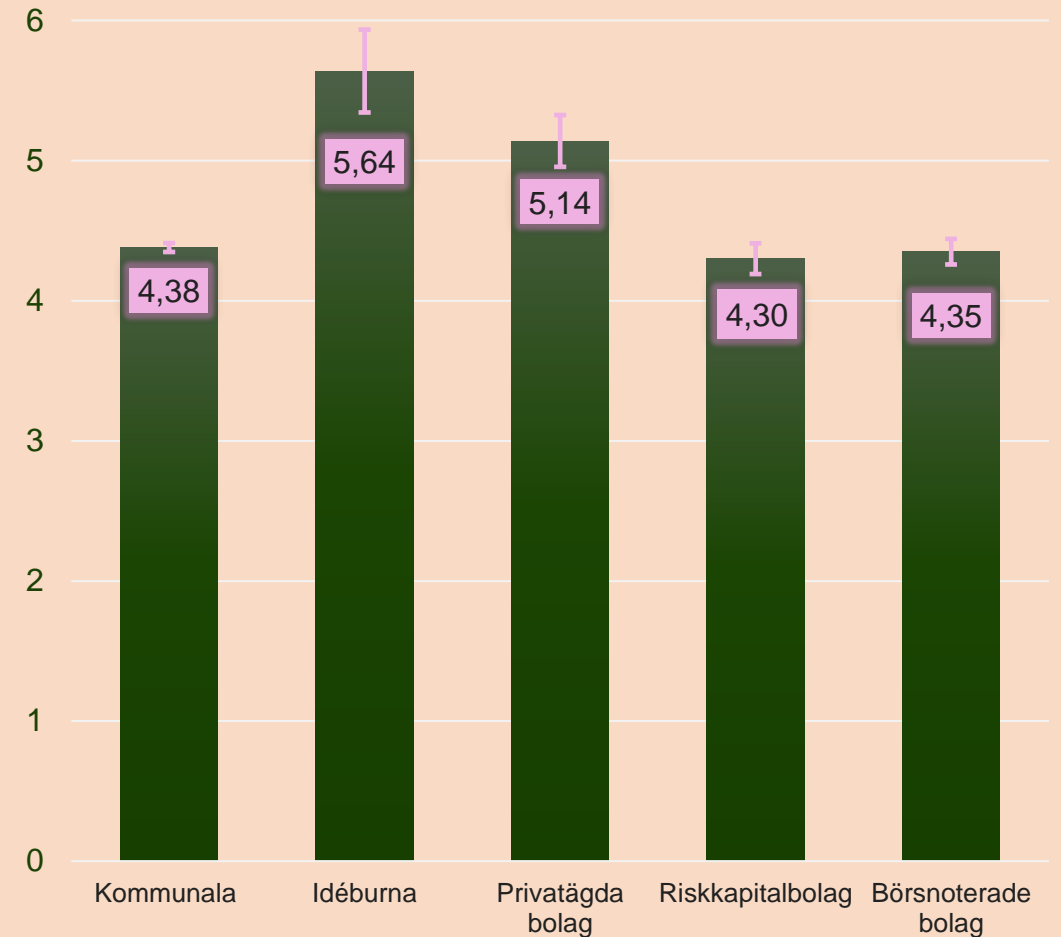
Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Tillgång till sjuksköterskor

(enkel analys utan ytterligare kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört tillgången till sjuksköterskor vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Tillgången till sjuksköterskor redovisas i form av antal sjuksköterskor på särskilda boenden i förhållande till antalet patienter.
- De idéburna aktörerna tycks ha bäst tillgång till sjuksköterskor på sina äldreboenden.*

* Viss osäkerhet. Notera konfidensintervallen för idéburna och privat ägda bolag.

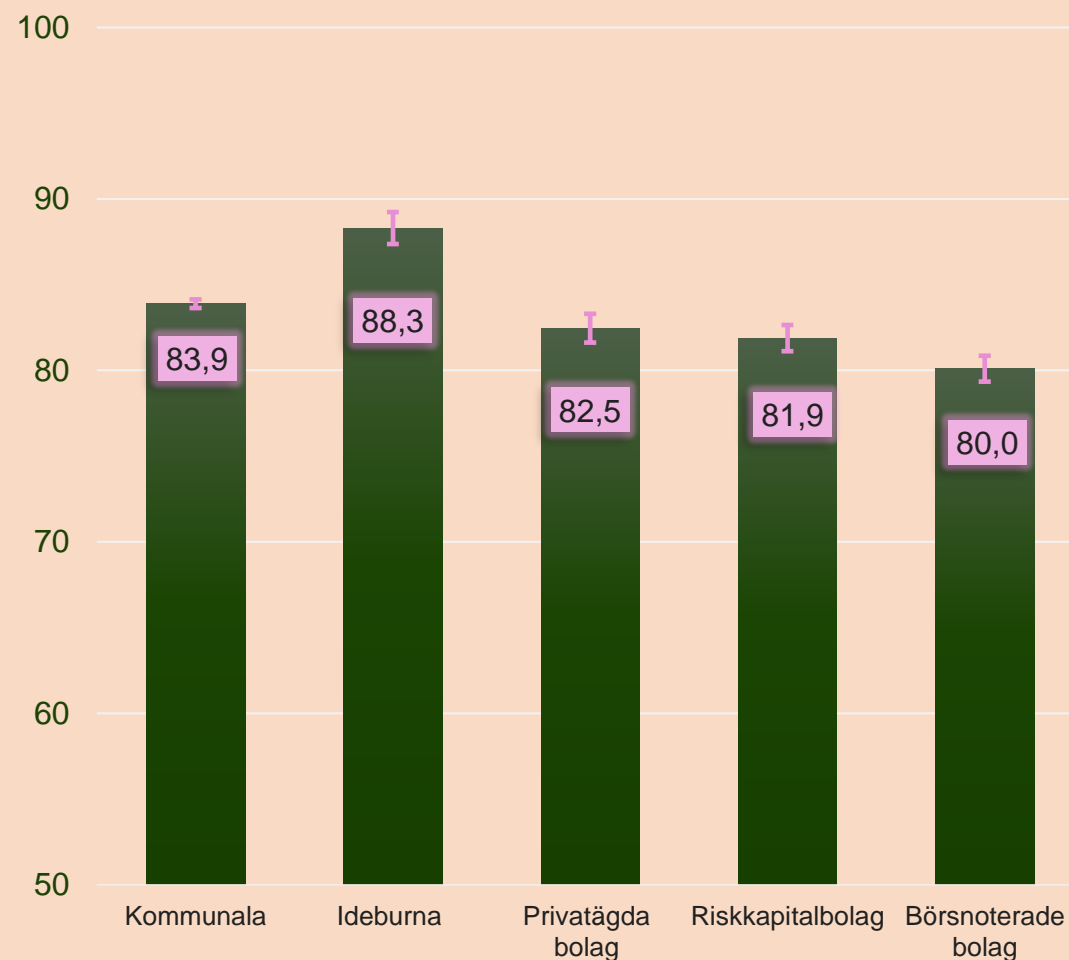

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Omsorgspersonal med adekvat utbildning

(enkel analys utan ytterligare kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört andelen omsorgspersonal med adekvat utbildning vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Andelen omsorgspersonal med adekvat utbildning redovisas i procent.
- De idéburna äldreboendena hade en högre andel omsorgspersonal med adekvat utbildning, jämfört med både kommunalt drivna och privat drivna äldreboenden.

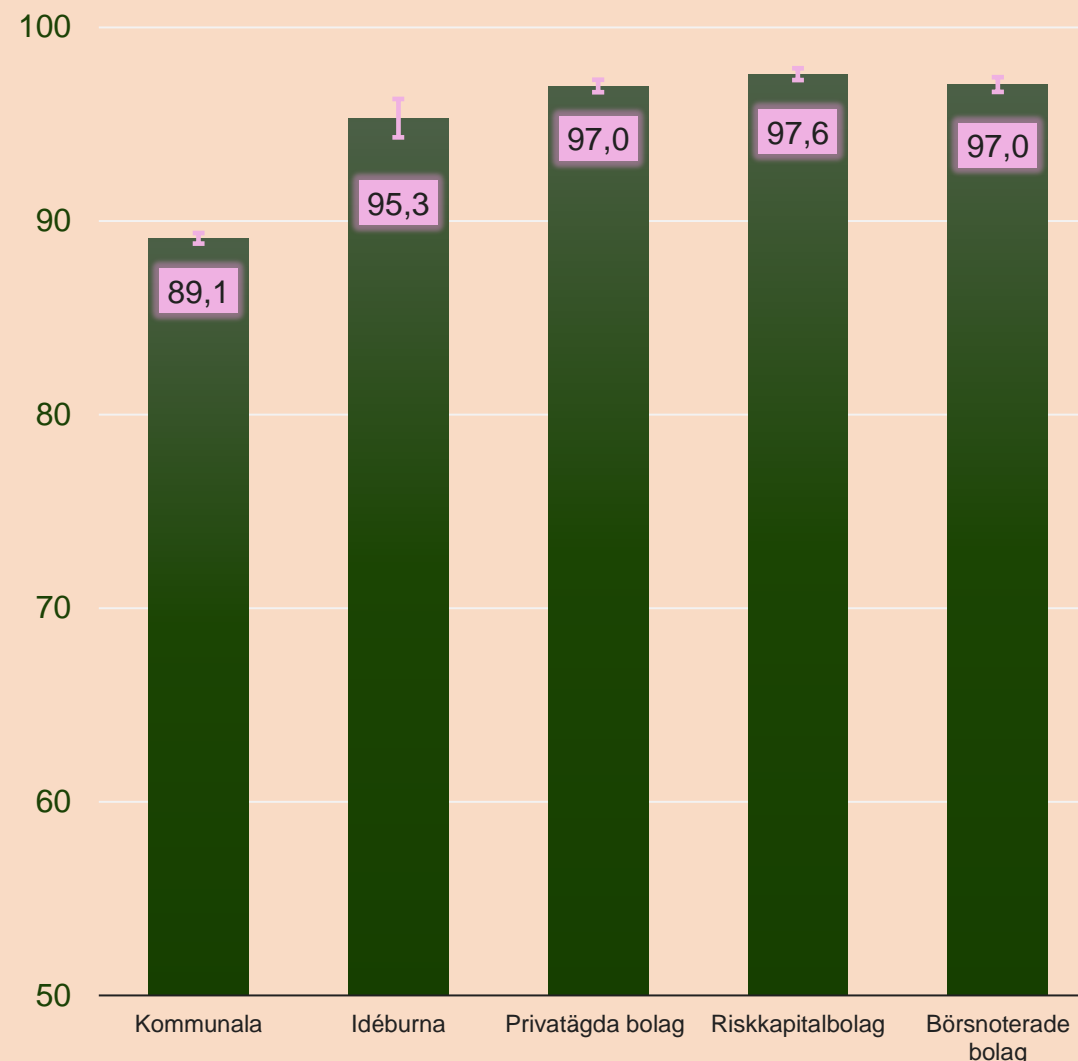

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Aktuell genomförandeplan

(enkel analys utan ytterligare kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört i vilken mån de boende har en aktuell genomförandeplan vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Genomförandeplanen är en överenskommelse mellan brukaren och äldreboendet om vilket stöd brukaren ska få utifrån de insatser som kommunen har beviljat. Andelen personer med aktuell genomförandeplan redovisas i procent.
- Aktuell genomförandeplan är den enda kvalitetsindikatorn i studien där de privat drivna äldreboendena hade bättre resultat än de idéburna aktörerna och kommunalt drivna äldreboenden.
- Hos alla kategorier av fristående aktörer, däribland de idéburna äldreboendena, hade mer än 95 procent av de äldre en aktuell genomförandeplan.
- De kommunalt drivna äldreboendena hade lägre andel boende med aktuell genomförandeplan.

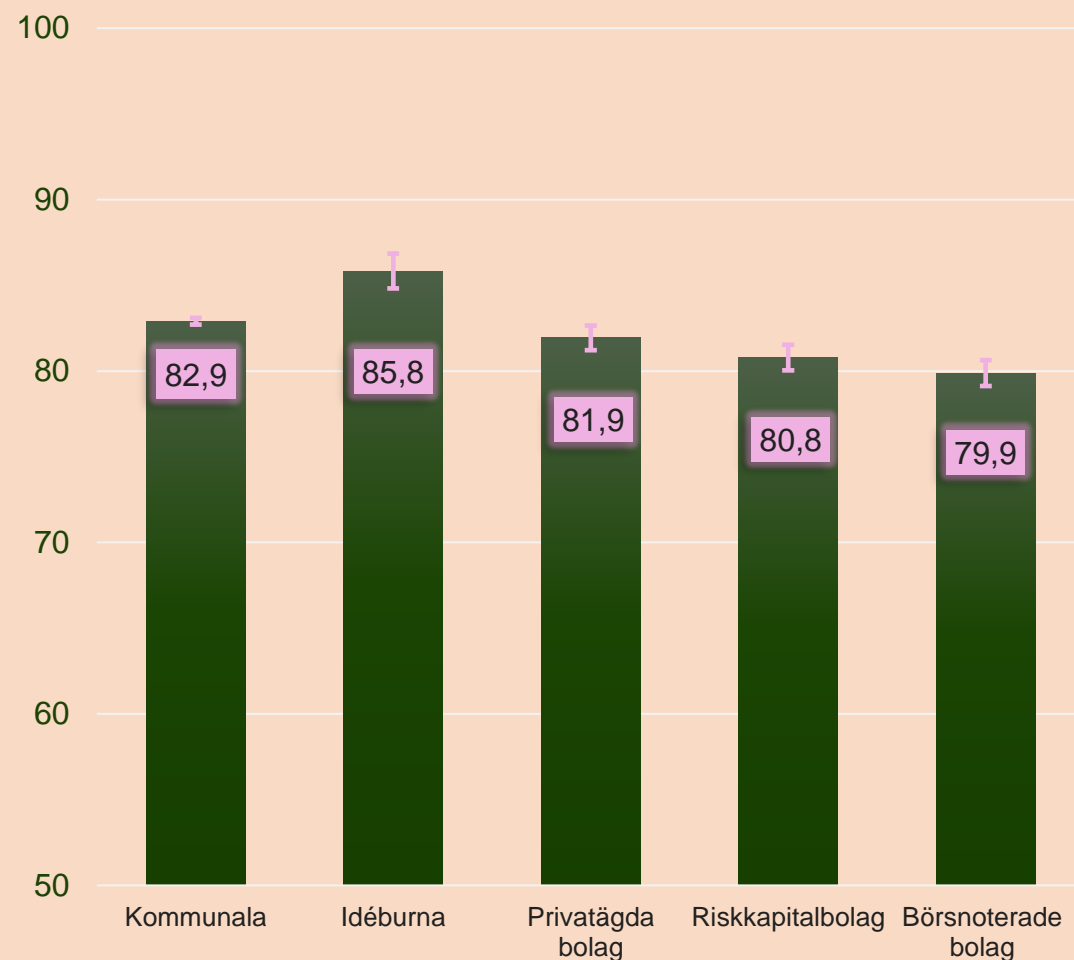

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Brukarnöjdhet

(enkel analys utan ytterligare kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens brukarundersökningar "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?", jämfört den övergripande brukarnöjdheten vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Indikatorn speglar de boendes sammantagna upplevelse av nöjdhet med sitt äldreboende. Resultatet redovisas i procent.
- Idéburna äldreboenden hade högst andel nöjda brukare.

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Resultat för fristående aktörer i den fördjupade kvalitetsjämförelsen

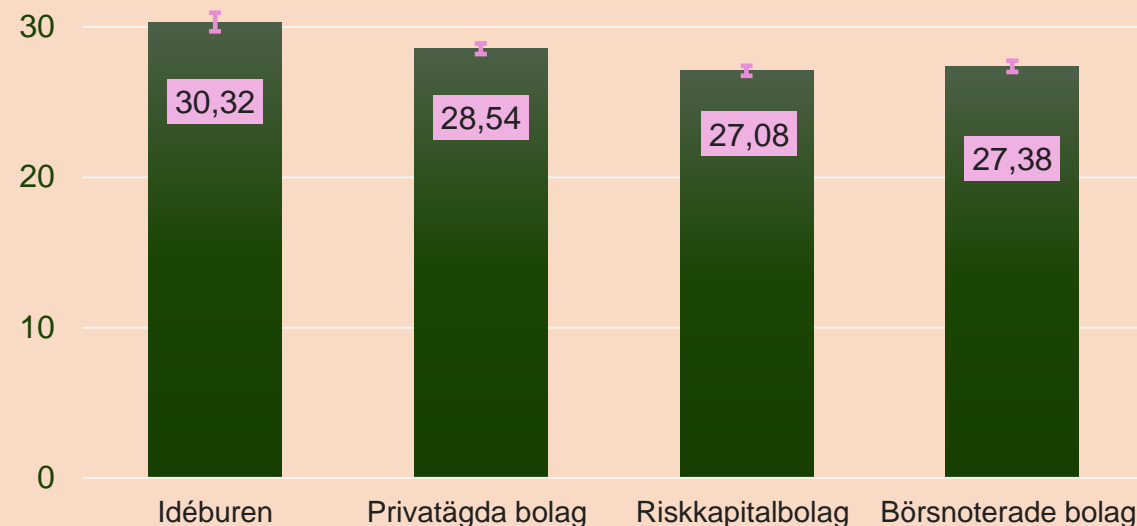
Där hänsyn tagits till följande kontrollvariabler:

kommunens befolkningsstorlek, medelinkomst, andel av befolkningen som är över 80, andel av befolkningen som är över 65, om kommunen har implementerat LOV i äldreomsorgen samt för andelen av äldreboendena som drivs privat. Vidare kontrollerades för typ av boende (allmänt, demensboende, servicelägenheter, korttidsboende), boendets storlek och om boendet drivs på entreprenad.

Personaltäthet

(fördjupad analys med kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört personaltätheten vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Personaltätheten redovisas i form av antal omsorgspersonal på särskilda boenden i förhållande till antal bostäder.
- Personaltätheten vid äldreboenden i idéburen regi var högre än hos alla de tre olika privata aktörerna i äldreomsorgen.

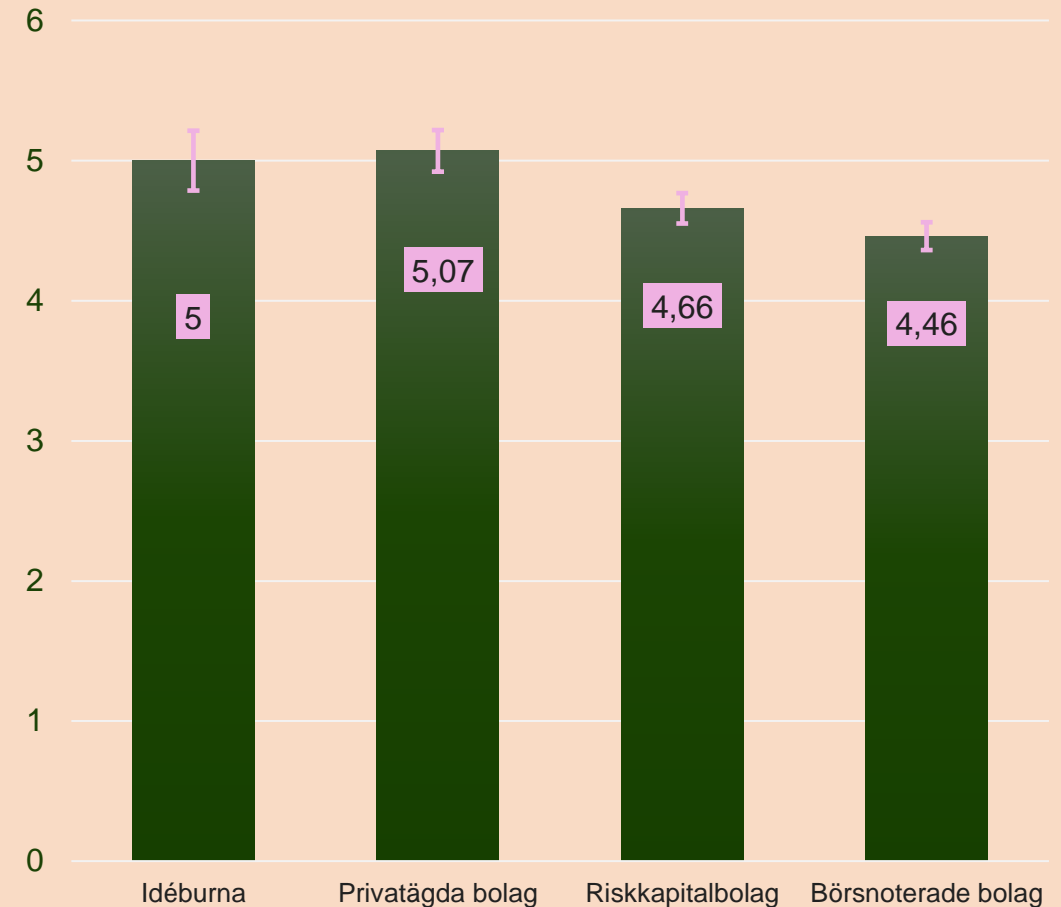

Källa: Broma, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Tillgång till sjuksköterskor

(fördjupad analys med kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört tillgången till sjuksköterskor vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Tillgången till sjuksköterskor redovisas i form av antal sjuksköterskor på särskilda boenden i förhållande till antalet patienter.
- Privatägda och idéburna äldreboenden hade bäst tillgång till sjuksköterskor. Skillnaderna mellan dessa två driftsformer är inte statistiskt signifikanta.

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Omsorgspersonal med adekvat utbildning

(fördjupad analys med kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört andelen omsorgspersonal med adekvat utbildning vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Andelen omsorgspersonal med adekvat utbildning redovisas i procent.
- De idéburna äldreboendena hade en högre andel omsorgspersonal med adekvat utbildning, jämfört med alla de tre formerna av privat drivna äldreboenden.

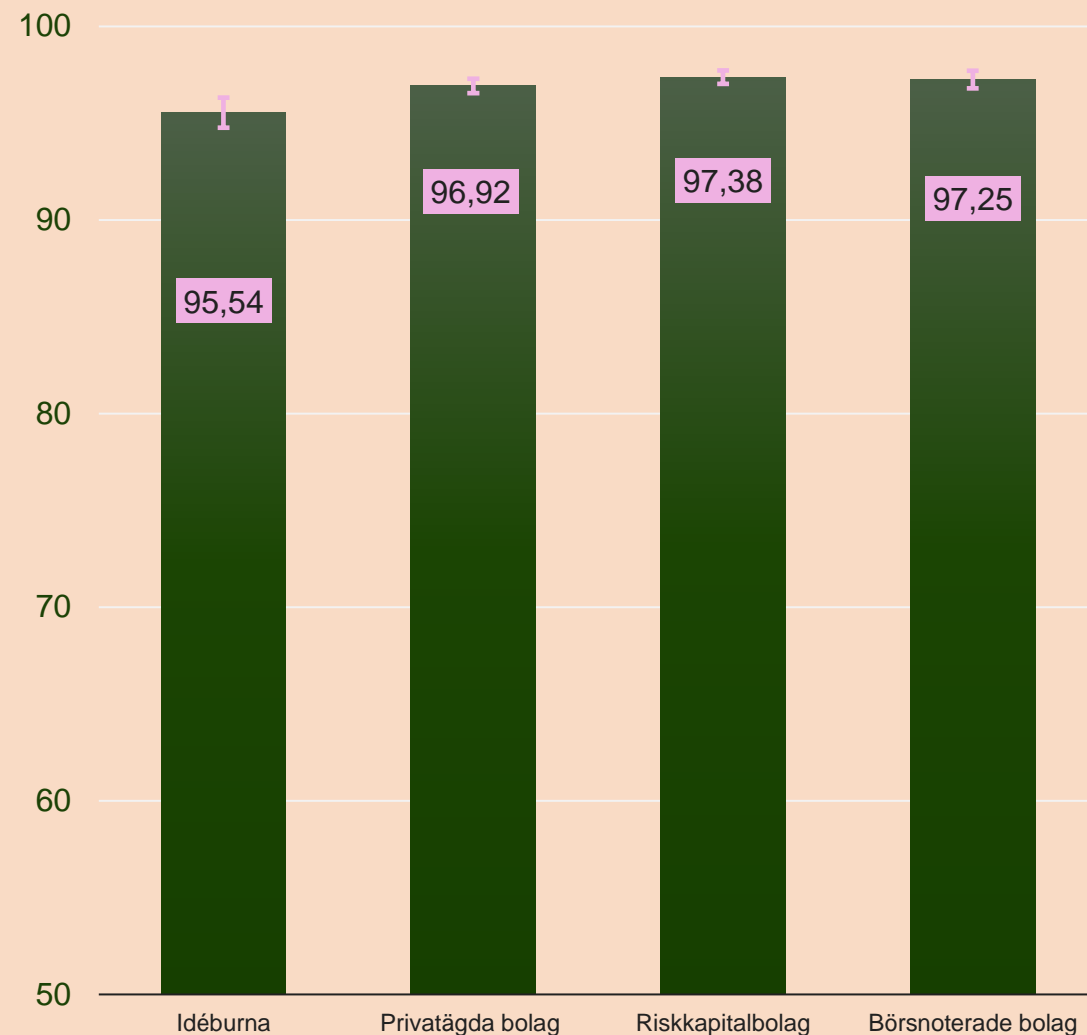

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Aktuell genomförandeplan

(fördjupad analys med kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens enhetsundersökningar, jämfört i vilken mån de boende har en aktuell genomförandeplan vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Genomförandeplanen är en överenskommelse mellan brukaren och äldreboendet om vilket stöd brukaren ska få utifrån de insatser som kommunen har beviljat. Andelen personer med aktuell genomförandeplan redovisas i procent.
- Aktuell genomförandeplan är den enda kvalitetsindikatorn i studien där alla de olika formerna av privat drivna äldreboenden hade bättre resultat än de idéburna aktörerna.
- Hos alla kategorier av fristående aktörer, däribland de idéburna äldreboendena, hade mer än 95 procent av de äldre en aktuell genomförandeplan.

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Brukarnöjdhet

(fördjupad analys med kontrollvariabler)

- Forskarna har, baserat på Socialstyrelsens brukarundersökningar "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?", jämfört den övergripande brukarnöjdheten vid särskilda boenden för äldre i olika driftsformer under perioden 2012–2019.
- Indikatorn speglar de boendes sammantagna upplevelse av nöjdhet med sitt äldreboende. Resultatet redovisas i procent.
- Idéburna äldreboenden hade högst andel nöjda brukare.

Källa: Broms, Rasmus, Dahlström, Carl, Nistotskaya, Marina. 2021.
Provider Ownership and Service Quality: Evidence from Swedish Residential Care Homes: Göteborgs universitet

Länk till forskningsstudien

Provider Ownership and Service Quality - Evidence
from Swedish Residential Care Homes

Kontakt:

Karin Liljeblad
senior branschexpert
Fremia

karin.liljeblad@fremia.se

Fremia